

prima instanță: Judecătoria Edineț (sediul Central)
Judecătorul: Gh. Bîrsan
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: A. Gheorghieș, A. Toderaș, A. Albu

Î N C H E I E R E

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Nicolae Craiu, Dumitru Visternicean,

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Samotiu Veronica,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Samotiu Veronica împotriva Primăriei și Consiliului satului Brătușeni, r-nul. Edineț, privind obligarea pârâtului de a-i atribui reclamantei în proprietate cotă de teren echivalent și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

La 09 februarie 2017 Samotiu Veronica a înaintat cererea de chemare în judecată către Primăria satului Brătușeni r-nul. Edineț privind anularea hotărârii nr. 11/21-21 din 12 decembrie 2016 emisă de consiliul local al primăriei Brătușeni privind respingerea cererii lui Samotiu Veronica despre atribuirea cotei de teren echivalent în calitate de persoană represată și reabilitată, să fie obligată Primăria Brătușeni, r-nul Edineț să-i atribuiască în proprietate cota de teren echivalent și încasarea de la Primăria Brătușeni a cheltuielilor suportate în baza bonurilor din dosar. (f.d.1)

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat, că prin Hotărârea nr.11/21-21 din 12 decembrie 2016, Consiliul local al primăriei Brătușeni, r-nul. Edineț, i-a refuzat atribuirea în proprietate a cotei de teren echivalent motivând prin faptul, că pretențiile privitor la repartizarea cotelor de teren echivalent au putut fi înaintate primăriilor numai până la 01 ianuarie 1999.

Consideră că, hotărârea în cauză nu are tangență referitor la persoanele represate de aceia urmează a fi anulată.

Menționează că, s-a născut la XXXXXX în regiunea Cita, Federația Rusă, în timpul când părinții săi Beșliu Ivan XXXXXX și Olari Iulia XXXXXX erau deținuți în surghiun. Conform Certificatului de reabilitare nr.816-5-S- 391/16 din 12 septembrie 2016 eliberat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova ei au fost eliberați la 16 martie 1956 și reabilitați. Reclamanta de asemenea are statut de persoană represată și reabilitată.

Reieșind din circumstanțele elucidate și în baza art.2 al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992; art.12 alin. (3) lit. a) Codul Funciar R.M. consideră că a obținut dreptul la atribuirea cotei de teren echivalent de rând cu alte persoane represate, care demult au primit-o.

La 16 februarie 2017 reclamanta a concretizat pretențiile indicând în calitate de pârât și Consiliul satului Brătușeni, r-nul. Edineț, solicitând anularea hotărârii nr. 11/21-21 din 12 decembrie 2016 emisă de Consiliul local al primăriei Brătușeni privind respingerea cererii lui Samotiuc Veronica despre atribuirea cotei de teren echivalent în calitate de persoană represată și reabilitată, și obligarea Primăriei Brătușeni r-nul. Edineț să-i atribuie în proprietate cota de teren echivalent cu încasarea de la Primăria Brătușeni toate cheltuielile suportate.

Prin hotărârea Judecătoria Edineț (sediul Central) din 04 aprilie 2017, a fost respinsă integral ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Samotiuc Veronica. (f.d. 46-48).

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a reținut, că Samotiuc (Beșliu)Veronica s-a născut pe data de XXXXXX în sat. Davenda, regiunea Cita, Federația Rusă. Părinții ei au fost Beșliu Ivan și Olari Iulia (f.d.7).

În conformitate cu certificatul de reabilitare eliberat pe data de 12 septembrie 2016, Beșliu Ivan, împreună cu alte rude au fost represați și deportați din sat. Corpaci r-nul. Edineț la 06 iulie 1949 în regiunea Cita, Federația Rusă unde s-au aflat până la data de 16 martie 1956 (f.d.3).

După reabilitare, Samotiuc (Beșliu) Veronica împreună cu rudele sale s-au întors în sat. Corpaci r-nul. Edineț, Republica Moldova. Din declarațiile părților s-a mai stabilit, că Samotiuc (Beșliu) Veronica a început a locui în sat. Brătușeni din anul 1974. În conformitate cu adeverința de căsătorie din 06 august 1983, reclamanta s-a căsătorit cu Samotiuc Andrei. Pe data de 21 septembrie 2016, reclamanta s-a adresat către Primăria com. Brătușeni cu o cerere prin care a solicitat atribuirea în proprietate a cotei de teren echivalent. Prin Decizia cu nr. 11/21-21 din 12 decembrie 2016 emisă de consiliul local al primăriei Brătușeni a fost respinsă cererea reclamantei despre atribuirea cotei de teren echivalent în calitate de persoană represată și reabilitată conform argumentelor din Decizia emisă.

Instanța de judecată constată că reclamanta în conformitate cu art. 2 al Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice cu nr. 1225 –XII din 08 decembrie 1992 este victimă ale represiunilor politice și în conformitate cu

art. 12 al. (3) Codului Funciar RM, putea să primească cota de teren echivalent ca persoană supusă represiunilor politice și reabilitată ulterior, care locuiește în localitate rurală. Din motiv, că reclamanta s-a adresat către administrația publică locală cu solicitarea respectivă abia pe data de 21 septembrie 2016, în conformitate cu titlul II din Legea cu nr. 173 din 22 octombrie 1998, Consiliul primăriei Brătușeni nu mai este în drept, conform art. 12 Cod Funciar de a elibera cota de teren echivalent. În acest sens, instanța consideră că Decizia cu nr. 11/21-21 din 12 decembrie 2016 cu privire la examinarea cererii lui Samotiuc Veronica și anume cu privire la respingerea atribuirii cotei de teren echivalent - este emisă legal și nu sunt careva temeiuri de a o anula. Or, în conformitate cu prevederile art. 2, al. (3) al Legii pentru modificarea și completarea Codului Funciar nr. 173-XIV din 22 octombrie 1998, publicat în Monitorul Oficial al RM nr. 108 la data de 03 decembrie 1998, pretențiile ce țin de atribuirea cotelor de teren echivalent vor fi prezentate primăriilor satelor (comunelor) sau orașelor respective până la 1 ianuarie 1999. După expirarea acestui termen, pretențiile nu vor fi examinate.

La 03 mai 2017, Samotiuc Veronica a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04 aprilie 2017 solicitând, admiterea apelului și casarea integrală a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 apelul declarat de către Samotiuc Veronica a fost respins. A fost menținută hotărârea judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04 aprilie 2017. (f.d.82-85)

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 07 noiembrie 2017 Samotiuc Veronica a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Edineț (sediul Central) din 04 aprilie 2017 și a deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată. (f.d. 90).

În motivarea recursului recurenta a indicat că, instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat legea.

Mai indică că, se consideră victimă a represiunilor politice în calitate de copil născut în locurile de represiune a părinților și a obținut dreptul la cota de teren echivalent nu din ziua în care s-a transferat din sat. Corpaci în sat. Brătușeni, dar din momentul primirii Certificatului de reabilitare nr. 816-5-S-391/16, eliberat la 12.09.2016 de către Ministerul Afacerilor interne al Republicii Moldova, nedepășind termenul de 3 ani de prescripție .

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum denotă din actele cauzei recursul declarat de către Samotiuc Veronica la 07 noiembrie 2017 este depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Samotiuc Veronica în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească

(hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Samotiu Veronica este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, i-ar alegeațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Samotiu Veronica ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Recursul, declarat de către Samotiu Veronica, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean